

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü
İzleme Değerlendirme Bilgilendirme ve Kontrol Daire Başkanlığı

SAYI : B.13.2.SGK.0.08.10.00/EY

KONU : Maluliyet ile İş kazası ve Meslek Hastalıkları İncelemeleri.

GENEL YAZI
(2009/1)

İlgi: 23/2/2009 tarihli ve 2009/31 sayılı Genelge.

İlgide kayıtlı 23/2/2009 tarihli ve 2009/31 sayılı “Sosyal Güvenlik Kontrol Memurlarının İş ve İşlemleri” konulu Genelgenin “Sosyal Güvenlik Kontrol Memurları Yönetmelik Hükümleri” başlıklı bölümünün 9 uncu maddesinde; “Malullük hallerinin tespiti ve ölüm ile sonuçlanan iş kazası ve meslek hastalığı iddiaları hariç olmak üzere iş kazası ve meslek hallerinin soruşturulması ve hastalık iddiası olaylarının incelenmesi” hükmü ile “maluliyet halleri ile ölümle sonuçlanan iş kazası ve meslek hastalığı soruşturmalarının Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Müfettişlerince yapılacağı”, bunun haricinde kalan “ölümle sonuçlanmayan iş kazası ve meslek hastalığı soruşturmaları ile hastalık ve analık olaylarının incelemesinin sosyal güvenlik kontrol memurlarınca yapılacağı” öngörülmüştür.

Diğer taraftan, sosyal güvenlik kontrol memurlarına, 4/1/2009 tarihli ve 27100 sayılı Sosyal Güvenlik Kontrol Memurları Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen hükme dayanılarak Kurum Başkanlık Makamının 18/12/2008 tarihli Olur’larına istinaden defter ve kayıt inceleme yetkisi de verilmiştir.

Söz konusu Genelgenin, ayrıca, “İ-Kurum Başkanlık Makamının Onay’ına Bağlı Yetkiler” başlıklı kısmının “a) Defter ve kayıt inceleme yetkisi” bölümünde; “..... Kurum Başkanlık Makamının Olur’una istinaden defter ve her türlü kayıt incelenmesi konusunda Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Müfettişlerince verilecek üç haftalık eğitimin tamamlandığı 1/2/2009 tarihinden itibaren denetimle ilgili her türlü kayıt ve belge incelenmesi işlemlerinin de sosyal güvenlik kontrol memurlarınca yürütülmesi, defter ve kayıt incelenmesi gerektirip ünitelerde bekleyen veya bu tarihten sonra ünitelere intikal eden muciplerin Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Grup Başkanlıklarına gönderilmemesi ve gerekli incelemelerin yapılması” hükmüne istinaden, gerek Genelge tarihinden sonra ünitelere intikal eden, gerekse de Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlıklarınca ünitelere gönderilen mucipler arasında maluliyet halleri ile iş kazası ve meslek hastalıkları muciplerinin de yer aldığı alması nedeniyle, Yönetmelik ve Genelgede yer alan hükümlerin değerlendirilmesinde bu tür muciplerle ilgili incelemeler konusunda bazı tereddütler yaşandığı anlaşılmıştır.

Konu ile ilgili olarak Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı ile yapılan görüşme ve değerlendirme sonucunda varılan mutabakat ile; Yönetmelik ve Genelgede yer alan “malullük hallerinin tespiti ve ölüm ile sonuçlanan iş kazası ve meslek hastalığı iddiaları hariç olmak üzere, iş kazası, meslek hastalığı hallerinin soruşturulması ve hastalık iddiası olaylarının incelenmesi” hükmünün aşağıda belirtilen şekilde uygulanması kararlaştırılmıştır.

1- Maluliyet Hallerinin Tespiti

Öncelikle, gerek Genelge tarihinden sonra ünitelere intikal eden gerekse de Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Grup Başkanlıklarından intikal edecek “maluliyet halleri” tespit işleri denetime tabi tutulmadan önce, mutlaka yapılacak yazışmalar ya da kamu idarelerinden alınacak bilgilerle sonuçlandırılıp sonuçlandırılmayacağının değerlendirilerek, muciplerin Ünitelerce herhangi bir denetim yapılmadan sonuçlandırılması sağlanacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü
İzleme Değerlendirme Bilgilendirme ve Kontrol Daire Başkanlığı

Buna göre;

a) İş kazası ve meslek hastalığı söz konusu olmayan çalışma gücü kaybına dayalı “malullük hallerinin tespiti” için münferiden de olsa “rapor suiistimali” ve “ilk işe girişten önce çalışma gücü kayıpları” dışında herhangi bir inceleme gerekmemekte ve sözleşmeli sağlık sunucularınca verilecek raporların Kurum Sağlık Kurullarına gönderilmesi sonucunda maluliyet kararı bu Sağlık Kurullarınca verilmektedir.

Dolayısıyla, bu tür talepler için “rapor suiistimali” konusu idari denetimi ilgilendirdiğinden bu tür konular mutlaka Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlıklarına intikal ettirilecek, sigortalının “ilk işe girişten önce çalışma gücü kayıpları” için ise herhangi bir tereddüt olması durumunda “çalışma gücü kaybının hangi tarihten itibaren başladığı” konusunda tekrar ayrıntılı rapor alınması sağlanacak ve tereddüdün yeni alınan raporlar ile giderilmemesi durumunda konunun Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlıklarına intikali sağlanacaktır. Bunun dışında çalışma gücü kayıplarından dolayı maluliyet talepleri için herhangi bir denetim yapılmayacaktır.

b) İş kazası ve meslek hastalığı ile ilgili olarak Kurumumuz ile sözleşmeli sağlık hizmet sunucuları tarafından tanzim olunan sağlık kurulu raporunun Kurum Sağlık Kurulunca incelenmesi sonucunda, meslekte kazanma gücünün en az % 60’ını için yitirenler aynı zamanda uzun vadeli sigorta kolu bakımından maluliyet kararı verilebileceğinden, bu gibi durumlarda öncelikle sosyal güvenlik kontrol memurlarınca inceleme yapılarak, olayın iş kazası olup olmadığına karar verilecek ve olayın iş kazası olduğunun anlaşılmasından sonra, 5510 sayılı Kanununun 21, 22 ve 23 üncü maddelerine göre işveren, sigortalı ve varsa üçüncü kişilerin kusur tespitleri de yapılarak (meslekte kazanma gücü kayıp oranı belirtilmeden) ilgiliden istenecek rapor ile birlikte maluliyete (5510 sayılı Kanunda belirtilen en az 10 yıl ve 1800 gün prim gün şartının yerine getirilmesi durumunda) veya iş kazası ve meslek hastalığı açısından gelir bağlanıp bağlanmayacağına karar verilmesi için dosyanın Kurum Sağlık Kurullarına gönderilmesi sağlanacak ve nihai olarak iş görmezlik derecesi bu Kurullarca belirlenerek, ilgilinin malul olup olmadığına veya iş kazası ve meslek hastalığı sonucunda sürekli işgöremezlik geliri bağlanmasına bu Kurulların onayı ile karar verilecektir.

Ünitelerimizde bulunan servisler tarafından inceleme yapılması gerektiğine karar verilen iş kazası ve meslek hastalığı durumlarında, incelemeye başlamadan önce, aynı konuda Bakanlık İş Müfettişlerince düzenlenmiş rapor varsa, (olmaması durumunda da ünitenin bulunduğu yerdeki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Çalışma Müdürlüğünden mutlaka sorulması suretiyle varsa Bakanlık İş Müfettişlerinin raporu temin edilecek) olayın iş kazası veya meslek hastalığı sayılması tespitleri de dahil olmak üzere, bu tür raporlarda gerekli ve yeterli bilgilerin bulunması halinde ayrıca denetim yapılmayarak ve bu tür raporlardaki tespitlere göre işlem yapılacaktır.

2-İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları

a) Ölümle sonuçlanan iş kazaları meslek hastalıklarından, en az bir kişinin ölümü ile sonuçlanan iş kazaları (aynı kazadan etkilenen birden fazla kişi varsa bir bütün olarak) ile,

b) Maluliyetle sonuçlanan iş kazaları ve meslek hastalıklarından ise, iş kazası ile ilgili olarak Ünitelere intikal eden bilgi, evrak ve/veya raporlardan el, kol, bacak ve göz gibi uzuv kayıpları ile boyun, omur ve bel kırılması ya da ruhsal travma sonucun sürekli bir arızanın mevcut olduğu anlaşılan iş kazaları ile **bütün meslek hastalıkları,**

Ünitelerce soruşturulmayarak, mucipler sonuçlandırılmak üzere Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlıklarına intikal ettirilecektir. Genelge tarihinden sonra Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığınca toplu olarak gönderilen bu tür olaylar da bu kapsamda değerlendirilecektir.

3-Ölümlü Olmayan İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları

Bu gibi durumlarda da bu Genel Yazının; (1) inci maddesinin (a) bölümü ile (2) nci maddesinin (b) bölümünde belirtilen şekilde işlem yapılması sağlanacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü
İzleme Değerlendirme Bilgilendirme ve Kontrol Daire Başkanlığı

4-Sigortalıların malullük halinin (meslekte kazanma gücü kaybı halinin) tespiti için buldukları ve belgeye dayanmayan yazılı talepleri Ünitelerce Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlıklarına gönderilmeyecektir. Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlıkları kendilerine gönderilen muciplerden Genel Yazıya uygun olmadığını tespit ettikleri mucipleri ise ünitelere iade edecektir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

İbrahim ULAŞ
Genel Müdür